

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2017-02-09

Närvarande: F.d. justitieråden Lennart Hamberg och Olle Stenman samt justitierådet Svante O. Johansson.

Ett förändrat tillsynssystem för nationella fartyg

Enligt en lagrådsremiss den 2 februari 2017 har regeringen (Näringsdepartementet) beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i fartygssäkerhetslagen (2003:364).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Tommie Börjesson, biträdd av jur.kand. Bengt Magnusson.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

I lagrådsremissen föreslås ändringar i fartygssäkerhetslagen i frågor som handlar om tillsyn över det mindre fartygstonnaget. Lagförslagen innebär bl.a. att det för vissa fartyg införs en ny form av tillsyns-

förrättning, s.k. dokumentationskontroll, som utgår från krav på egenkontroll.

Vad denna egenkontroll egentligen kommer att gå ut på framgår inte närmare av remissen. Det saknas på nuvarande stadium också en precisering av vilka fartyg som kan komma att omfattas av de föreslagna reglerna.

Ett regelarbete pågår dock inom Transportstyrelsen, i vilket man utgår från behovet av nya tekniska krav, som myndigheten redan i dag har bemyndigande att meddela föreskrifter om, och från behovet av att anpassa tillsynsverksamheten till de fartyg som kommer att omfattas av de nya reglerna.

De förändringar som Transportstyrelsen anser nödvändiga kräver vissa ändringar i lag medan den huvudsakliga normgivningen därefter kan ske på lägre nivå med stöd av de bemyndiganden som finns i lag och förordning.

Syftet med förslagen i remissen är att åstadkomma en sammanhållen och konsoliderad reglering av tillsynssystemet som på ett tydligt och överskådligt sätt anger de krav som är nödvändiga för att upprätthålla såväl en godtagbar sjösäkerhet som sunda konkurrensvillkor för den svenska sjöfartsnäringen i allmänhet.

Avsaknaden av en närmare beskrivning av vad förändringarna kommer att gå ut på och på vilka fartyg som omfattas gör det svårt för Lagrådet att bedöma om förslaget är utformat så att det tillgodoser de syften som anges. Vid föredragningen har emellertid upplysts att de nuvarande kraven för att upprätthålla en godtagbar sjösäkerhet är desamma som tidigare. Mot denna bakgrund får det

antas att syftet med förslagen ändå kommer att uppnås genom de föreskrifter som ska utfärdas i enlighet med lagens bemyndiganden.

5 kap. 30 §

Vid föredragning har framkommit att andra stycket i förslaget har fått en för vid omfattning. De uppgifter som kan vara intressanta att ta del av sedan kravet på tillsynsbok tagits bort är certifikat eller andra handlingar som har utfärdats för fartyget. Lagtexten i förslaget bör utformas i enlighet härmed.

7 kap. 9 §

I den föreslagna punkten 2 b anges att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får med avseende på vissa fartyg meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten enligt 5 kap. 30 § att ombord på fartyget medföra, och vid tillsynsförrättning hålla tillgängliga, certifikat eller andra handlingar som har utfärdats för fartyget enligt denna lag.

Vid föredragningen har framkommit att denna bemyndigandebestämmelse, liksom andra bemyndiganden i lagen, ska täcka också det fall att föreskrifter har meddelats med stöd av lagen.

Lagtexten i förslaget bör utformas i enlighet härmed.